

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

[2] Sakaliuk, O., Trishyn, F. (2019). ANALYSIS OF PROCESS CREATION OF THE COURSES TIMETABLING. *Automation of technological and business processes*, 11(2), pp.30-35. <https://doi.org/10.15673/atbp.v11i2.1370>.

[3]Irving van Heuven van Staereling, "School Timetabling in Theory and Practice", pp. 1-42, 2012. [Online]. Available: https://pdfs.semanticscholar.org/bb07/59cc9ab9cdc5e0678ac1819491cbe726ee1b.pdf?_ga=2.20709496.150915844.1596626140-57850448.1596138089. [Accessed: Aug. 03. 2020].

[4]M. Dempster, D. Lethbridge and A. Ulph, "School Timetabling by Computer a Technical History", *Educational Research*, vol. 18, no. 1, pp. 24-31, 1975. doi:10.1080/0013188750180103.

[5]J. Ullman, "NP-complete scheduling problems", *Journal of Computer and System Sciences*, vol. 10, no. 3, pp. 384-393, 1975. DOI:10.1016/s0022-0000(75)80008-0.

[6]S. Petrovic and E. Burke, "(PDF) University timetabling", *ResearchGate*, 2004. [Online]. Available:

https://www.researchgate.net/publication/235439172_University_timetabling. [Accessed: Aug. 06. 2020].

УДК: 378.014.54:33.02.8

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У РАМКАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ

І.М. Світий,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Закріплений Конституцією України курс на євроінтеграцію нашої держави став важливим чинником реформи вищої освіти, яка реалізується шляхом впровадження європейських освітніх стандартів. Головною новацією в цій системі є впровадження Освітніх програм в рамках існуючих спеціальностей. А ключовим трендом стало забезпечення якості.

Освітні програми – це якісно новий підхід до освітнього процесу. В свій час в освітніх закладах навчали, потім навчалися, потім надавали освітні послуги. Існувала теза, що заклад вищою освіти має навчати студентів тим компетентностям, в яких кафедра та заклад вищої освіти є передовими, а запити практики в майбутньому обов'язково підтягнуться до передових ідей технічної науки.

На сьогодні ми переходимо на якісно новий діалектичний рівень. Заклад вищої освіти має навчати, але на перший план виходить компетентнісний підхід, сформований запитом практики і узаконений у складі стандартів відповідних спеціальностей. Причому на перший план виходить студентоцентризований підхід до освітнього процесу. І тут виникає протиріччя: студенти, за мірою їх віку та життєвого досвіду, не можуть знати, які знання та вміння

їм знадобляться в вузьких рамках їх майбутньої професійної діяльності. Тому студентоцентрованість слід розуміти в такому аспекті: молодий фахівець як-найкраще має бути підготовлений до майбутньої трудової діяльності в рамках прописаних у стандарті компетентностей за обраною спеціальністю. Але ж тільки цього для реалізації означеного підходу замало. Адже саме студенти, не зважаючи на існуючі навчальні програми з дисциплін, людський фактор, тощо, мають якісно набути компетентностей. Тому їх думка повинна бути врахована не тільки в процесі розробки Освітніх програм, але і в процесі їх удосконалення.

Раніше Навчальний план підготовки готувався на весь термін підготовки і не міг змінюватися, або робилося це у виключних випадках, наприклад, з виробничої необхідності. Сучасна Освітня програма не тільки може, але і має змінюватися, вона має удосконалюватися у процесі підготовки за нею. Причому, до процесу мають бути причетними усі стейкхолдери Освітньої програми. Це прописано критерієм 8 (Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми) Положення про акредитацію Освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. В рамках цього критерію здобувачі вищої освіти мають бути долученими до процесу. Це рекомендують реалізувати шляхом опитування здобувачів, тощо, що, на мій погляд, є малоефективним.

У внутрішній системі забезпечення якості освіти ОНАХТ працюють Ради спеціальностей, які найбільш ефективно можуть вирішувати (і вирішують) питання удосконалення Освітніх програм. Думку студентів, як стейкхолдерів Освітніх програм, можна враховувати введенням до цих Рад представників студентів. Але, враховуючи досвід введення студентів до Ради академії та Рад факультетів, цей інструментарій буде малоефективним. Тому можна запропонувати, користуючись напрацюваннями студентського самоврядування ОНАХТ, створити студентські Ради спеціальностей, які б могли своїми рішеннями давати рекомендації Радам спеціальностей до удосконалення Освітніх програм. Таким чином, документально буде підтверджено участь студентів в удосконаленні Освітніх програм та реалізовано принцип студентоцентрованості у цьому питанні. Такі документи можна буде долучити до документації, що подаватиметься підчас акредитації Освітніх програм.

Слід зазначити, що головними радниками молодих людей при виборі ними майбутньої спеціальності, а потім і достойної роботи, є їх батьки, то в розряд стейкхолдерів процесу слід долучити і батьків. Враховуючи значний вплив батьківських комітетів на роботу закладів освіти середньої ланки, цей інструмент міг би підвищити і якість освіти у вищому навчальному закладі. Батьківський комітет також міг би додати конструктиву до удосконалення Освітніх програм. А, враховуючи вирішальний вклад батьківських комітетів середніх навчальних закладів у їх матеріальне забезпечення, цей інструментар, поряд зі спонсорською допомогою підприємств та випускників, міг би стати цілком законним та ефективним чинником матеріального забезпечення Освітніх програм. Адже батьки – вельми зацікавлені споживачі якісної вітчиз-

зняної вищої освіти і вони мають отримати достойний статус в освітньому процесі.

Основним конкурентом вітчизняних закладів вищої освіти, і ОНАХТ зокрема, є закордонні виші, що мають багаторічний досвід освітнього процесу у стабільному європейському освітньому просторі. На сьогодні закордонні заклади освіти, попри гірші фінансові умови, суттєво відтягують українських абітурієнтів з українського освітнього простору. Наші передові виші, у тому числі і ОНАХТ, вже цілком досягли матеріального забезпечення освітнього процесу (виключення складають матеріальне забезпечення викладачів та допоміжного персоналу) закордонних вишів, навіть лише за моральної підтримки держави. Тому ми маємо сміливіше впроваджувати передові освітні технології до чинних Освітніх програм. Саме реформування змісту освіти може стати запорукою успішної інтеграції нашого вишу до світової освітньої спільноти на рівних.

УДК 37.014.6:37.091.321:57

**ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН
БІОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

**Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, А.В. Єгорова, Л.В. Труфкаті,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Кафедра біохімії, мікробіології та фізіології харчування ОНАХТ завжди приділяє увагу підвищенню методологічного рівня викладання дисциплін біологічного профілю та забезпеченню сучасними відомостями, певним обладнанням та тестами для практичного використання при підготовці фахівців різного рівня – бакалаврів, магістрів, аспірантів, а наразі ще й здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеню фаховий молодший бакалавр. Невід’ємною складовою забезпечення цієї роботи є професійний підхід викладачів до організації навчання.

Основними шляхами для досягнення цієї мети є:

- проведення власних досліджень, що стосуються моніторингу та визначення біохімічного складу, безпечності харчових ресурсів та продуктів їх переробки;
- використання в навчальному процесі класичних біологічних методів біохімічного та мікробіологічного дослідження, а також доступних засобів та тест-систем для точного та експресного контролю харчових об’єктів;
- участь у міжнародних заходах різного рівня – конференціях, симпозіумах, з’їздах, а у сучасних умовах також і у вебінарах;
- підвищення кваліфікації та постійне ознайомлення з сучасними публікаціями та розробками закордонних вчених;
- впровадження власних розробок, які стосуються застосування нових методів визначення складу та безпечності харчової сировини, в тому числі

12	ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ РОЗРОБКИ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СУДНОМЕХАНІКІВ О.С. Дягилева, М.М. Масьонкова, А.Ю. Юрженко, Херсонська державна морська академія, м. Херсон	45
13	ENSURING THE QUALITY OF EDUCATION BY COACHING Olena Budiakova, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv	48
14	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ» Б.В. Єгоров, Н.В. Хоренжий, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	51
15	Е-КОНТЕНТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ – ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ Л.О. Ланженко, Н.О. Дец, Д.В. Дец, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	52
16	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ РОЗКЛАДУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.Ю. Сакалюк, Ф.А. Трішин, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	55
17	УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У РАМКАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ І.М. Світий, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	58
18	ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН БІОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, А.В. Єгорова, Л.В. Труфкаті, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	60
19	ПОЛІПШЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ С.Н. Федосов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	61
20	СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА У СТУДЕНТІВ-МАРКЕТОЛОГІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ А.В. Вітюк, О.В. Ніколюк, Н.В. Нужна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	63
21	ЕТАПИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ОСНОВНОЇ ЗАДАЧІ МЕХАНІКИ В.Г. Задорожний, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	66
22	КЕЙС-МЕТОД У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ О.О. Тіглова, Ю.О. Козонова, Т.С. Сугаченко, Н.В. Каменева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	67
23	РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ НАФТОГАЗОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ІНЖЕНЕРІЇ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ СЕРВІСУ Т.М. Воловик, Л.В. Труфкаті, О.О. Килименчук, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	69

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ІІІ-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ